

زمزمه ماندگار دوران

تأملی در باب موسیقی دوران دفاع مقدس ایران

66

همبستگی اجتماعی به معنای وحدت و وفاداری است که ناشی از علاقه‌ها، احساسات، همدلی و کنش‌های مشترک است. وجه برجسته همبستگی اجتماعی، احساس مسئولیت متقابل بین چند نفر یا چند گروه است

حضور مستقیم در جبهه نداشتند تا زندگی‌های ساده و یکدست خانواده‌ها، همسایه‌ها، اقوام و خویشاوندان در کنار هم تا همدلی و آگاهی و بلوغ فرزندان نسبت به مسائل بحرانی اقتصادی خانواده‌ها در دوران جنگ، همگی در بعد حمایت مادی نیکی به هم در اجتماع بود. فرهنگ مشترک ایجاد شده دوران جنگ برای پذیرش یک سبک زندگی اجتماعی جدید میان تمام مردم، عامل دیگری بود که در تقویت همبستگی و سرمایه اجتماعی دوران جنگ مؤثر بود.

مصرف، قناعت، نظم، خدا باوری، دوری از حواشی، ولایت پذیری و تقوا حرف اول را میان مناسبات و ارتباطات جمعی مردم می‌زد.

حتی میزان اعتماد سیاسی مردم به مسئولان در این دوران به نحو شگفت‌انگیزی بالا بود. در واقع دفاع مقدس حلقه اتصال مردم و حکومت بود. مشارکت همه جانبه مردم در دفاع از کشور و نقش آنان در سیاست و اجتماع در دوران جنگ، نشان داد مردم حمایت کامل خود را از نظام نوپای جمهوری اسلامی دارد. همین امر باعث شد در جنگ تحمیلی مسائل فرعی و حواشی کنار گذاشته شود و تمام اقوام و مذاهب، یکپارچه و متحد در میدان جنگ حضور داشته باشند و در پشت جبهه هم با کمک و همدلی و تقویت روحیه هم از گسست همبستگی اجتماعی جلوگیری کنند.

از پیامدهای مثبت همبستگی اجتماعی مردم در دوران جنگ، همراهی و کمک اجتماعات مردمی به جنگ در موازات کار رهبران جنگ بود و این برگرفته از نبود شکاف و فاصله طبقاتی بود.

وقوع جنگ زمانی بود که کشور در گذار بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بود و جامعه‌ای که همه نهادهای قبلی خود را از دست داده بود، یک اجتماع ملی بزرگ و جدید از خود مردم شکل گرفت که با همبستگی اجتماعی خود توانستند دوران جنگ را در صحنه و پشت صحنه گریه به سختی و در رنج اما به خوبی سپری کنند.

درباره همبستگی اجتماعی به عنوان وجهی مهم از سبک زندگی اجتماعی، کلام را با سخنان حضرت علی علیه السلام به پایان می‌بریم.

ایشان درباره علت ظهور و سقوط تمدن‌های انسانی گذشته فرمودند: پس بنگرید چه سان می‌نمودند آنگاه که گروه‌ها فراهم بودند و همگام یک راه را می‌پیمودند و راست و با هم سازگار و دست‌های یکدیگر را مددکار بود. شمشیرها به یاری هم آخته و دیده‌ها به یک سو دوخته و اراده‌ها در پی یک چیز تاخته، آیا مهتران سراسر زمین نبودند و بر جهانیان پادشاهی نمی‌نمودند؟ پس بنگرید که پایان کارشان به کجا کشید، چون بین‌شان جدایی افتاد، الفت به پراکندگی انجامید و سختی‌ها در دل‌هاشان گوناگون گردید، از هم جدا شده و به حزب‌ها گراییدند و خدا لباس کرامت خود را از تن‌شان بیرون آورد و نعمت فراخ خویش را از دست‌شان به در کرد و داستان آنان میان شما ماند و آنان را برای پند گیرندگان عبرت گردانید.

تصور این که تمام مدت تنها باشیم، تنها زندگی کنیم و تنها در شهر قدم بزنیم، محال است. انسان موجودی ذاتاً اجتماعی است و حیات او به مشارکت اجتماعی‌اش با دیگر انسان‌ها وابسته است. با مشارکت اجتماعی، شخصیت اجتماعی آدم‌ها شکل می‌گیرد. مشارکت اجتماعی و به تبع آن، رفتارها و الگوها و نگرش‌های مشترک فعالیت در یک جامعه، نوعی سبک زندگی اجتماعی را خلق می‌کند که تمام افراد جامعه در گروه‌ها و موقعیت‌های اجتماعی همچون طبقه، جنسیت و سن بر آن اثرگذار بوده و از آن تأثیر می‌گیرند.

سبک زندگی اجتماعی همچون پازلی است که اجزای به کار رفته در آن، برگرفته از متن زندگی اجتماعی افراد است. یکی از نموده‌های سبک زندگی اجتماعی افراد، همبستگی اجتماعی است.

سارا مؤمنی

دکترای مدیریت رسانه

نیکی سه بعد حمایت مادی، حمایت معنوی و ارتباط حسنه دارد. حضرت علی علیه السلام در وصف آنها می‌فرماید: جهاد دری از درهای بهشت است که خدا آن را برای اولیای خاص خود باز کرده است.

این نکته هم قابل توجه است که محور ایمان مومنان، خدا، پیامبر و اهل بیت (ع) و بر آنها لازم است که در این محور با یکدیگر در همه امور هماهنگی داشته باشند. همچنین خدا همه مومنان چه مجاهدان چه آسیب‌مندان و چه افراد با ایمانی که حضورشان در جهاد ضرورت ندارد به فرجامی نیکو مژده داده است.

هرسه بعد حمایت مادی، حمایت معنوی و ارتباط حسنه در همبستگی اجتماعی مردم در دوران جنگ برجسته بود. کمک‌های مردمی از پختن نان و دوختن لباس‌های رزمندگان گرفته تا آموزش‌های پزشکی و جنگی آحاد زنان و مردانی که امکان

همبستگی اجتماعی به معنای وحدت و وفاداری است که ناشی از علاقه‌ها، احساسات، همدلی و کنش‌های مشترک است. وجه برجسته همبستگی اجتماعی، احساس مسئولیت متقابل بین چند نفر یا چند گروه است. در رفتارهای عینی سبک زندگی اجتماعی، همبستگی با آگاهی، مشورت و تفاهم، مدارا، اتحاد و یکرنگی و نودوستی تقویت می‌شود.

این همبستگی برای قرار گرفتن درست اجزای پازل کنار یکدیگر، نیازمند حضور افراد در کنار یکدیگر (یعنی همان احساس مسئولیت متقابل) برای انجام فعالیتی مشترک یا عقیده مشترک است. تعادل عقاید، روح یاریگری و کمک به یکدیگر و وجدان جمعی همگی المان‌های همبستگی اجتماعی به عنوان یک رفتار در سبک زندگی اجتماعی هستند.

از مهم‌ترین بازه‌های برجسته شدن همبستگی اجتماعی مردم، دوران دفاع مقدس است. گره برخی معضلات اجتماعی یا فرهنگی و علمی بدون مشورت و اقدام جمعی باز نمی‌شود برای همین در اسلام به تشکل‌های علمی، دینی و اجتماعی سفارش شده است.

مردم با آگاهی، مشورت، تفاهم و همدلی، مدارا، وحدت و نودوستی در تقویت همبستگی اجتماعی مؤثر بودند. اعتقاد محکم به روایات و اسناد دینی درباره اهمیت و تکریم مجاهدان راه خدا در همبستگی مردمی دوران جنگ مؤثر بود. مجاهدان راه خدا، نزد او جایگاهی رفیع دارند و تکریم‌شان بر مسلمانان لازم است.

در راه و روش زندگی توصیه شده از سوی خداوند و ائمه اطهار علیهم السلام به اجتماع و همبستگی اجتماعی نیز توصیه شده است. بر مبنای آیات و روایات، مومنان باید به هم نیکی کنند و این

سند، برگ سبز و انت نیسان تیپ
۲۴۰۰ شماره موتور 00194439 شماره
شاسی 00C94684 مدل ۱۳۸۱، رنگ آبی
روغنی شماره پلاک ۴۴۱م۸۷-ایرن ۲۸ به
نام محی الدین صادقیان نبی کنندی
مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.